

Förbud och tillståndskrav för sprängämnesprekursorer

Vägledning till begränsningen av kemiska produkter enligt EU-förordning 2019/1148 för privatpersoner och andra enskilda.

Enskildas tillgång till vissa kemiska produkter har begränsats inom EU, för att de innehåller ämnen som kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen (sprängämnesprekursorer). Som privatperson behöver du tillstånd från MSB för att få köpa, inneha och använda några av dessa produkter. Andra är helt förbjudna för dig.

Begränsningar

Produkter som innehåller vissa ämnen över en bestämd halt omfattas av begränsningar. Det innebär att enskildas förvärv, införsel, innehav och användning antingen är förbjuden eller tillståndspliktig. I faktarutan här bredvid anges vilka produkter som är begränsade.

Begränsningarna gäller ”enskilda”, vilket bland annat är privatpersoner.¹ Med ”förvärv” menas köp och annan överlåtelse av produkterna. ”Införsel” betyder att föra in produkten till Sverige från utlandet.

Krav för att få tillstånd

Enskilda som är myndiga (minst 18 år) kan ansöka om tillstånd till förvärv, införsel, innehav och användning av de produkter som inte är förbjudna för dem.

För att få tillstånd behöver du som enskild dels ha ett behov av den begränsade produkten och dels inte vara olämplig att inneha sprängämnesprekursorer. Att ha ett behov innebär att du inte kan utöva din verksamhet eller hobby utan tillgång till begränsade produkter.

Det är MSB som prövar om du kan anses ha ett behov. Som ett led i handläggningen begär MSB ett yttrande från Polismyndigheten gällande din lämplighet.

¹ En ”enskild” är en fysisk eller juridisk person som agerar i syften som inte är knutna till dennes näringsverksamhet, affärsverksamhet eller yrke (enligt Artikel 3.8 i EU-förordning 2019/1148).

Begränsningar för privatpersoner och andra enskilda

Begränsade produkter kallas i lagstiftningen för ”sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner”. De är antingen förbjudna eller tillståndspliktiga för enskilda.

Förbud gäller för enskildas förvärv, införsel, innehav och användning av produkter som innehåller (i vikt%):

- Ammoniumnitrat, mer än 45,7 %*
- Natrium- eller kaliumklorat, mer än 40 %
- Natrium- eller kaliumperklorat, mer än 40 %
- Salpetersyra, mer än 10 %
- Svavelsyra, mer än 40 %
- Väteperoxid, mer än 35 %

* Motsvarar mer än 16 % kväve från ammoniumnitrat (N>16).

Tillståndskrav gäller för enskildas förvärv, införsel, innehav och användning av produkter som innehåller (i vikt%):

- Nitrometan, mer än 16 %**
- Salpetersyra, mer än 3 %
- Svavelsyra, mer än 15 %
- Väteperoxid, mer än 12 %

** Motsvarar mer än 12 volym% nitrometan i bränslen för modellfarkoster (”RC-bränslen”).

Ansökan om tillstånd

Ansökan om tillstånd görs elektroniskt på www.msb.se/prekursorer. Där finns även en blankett att skriva ut och posta för dig som hellre ansöker på det sättet.

I ansökan ska du ange den högsta halt och mängd som du behöver inneha vid ett och samma tillfälle. MSB begränsar i normalfallet inte antalet inköp du får göra, dvs. du kan fylla på när ditt förråd börjar ta slut så länge du aldrig innehar mer än du har tillstånd för.

Då minderåriga (personer under 18 år) inte kan medges tillstånd behöver vårdnadshavare istället göra ansökan och motivera behovet.

Om du inte är folkbokförd i Sverige behöver du förklara varför du ansöker om ett tillstånd hos MSB.

Har du tidigare haft motsvarande tillstånd ska du ange det i ansökan.

MSB kan behöva underlag som påvisar ditt behov, särskilt när det gäller högre halter och större mängder. Ett exempel är om du ansöker om ren (100%) nitrometan för modellfarkoster eller någon motorsport. Då behöver du bilägga en kopia av din tävlingslicens eller något motsvarande från en erkänd organisation som kan verifiera detta.

Beslut från MSB

MSB:s beslut kommer att skickas till dig per post, oavsett om du fått tillstånd eller inte. Beslutet kan överklagas och det står i beslutet hur. MSB informerar berörd kommun (som är tillsynsmyndighet) om beviljade tillstånd.

Ett tillstånd från MSB är personligt, tidsbegränsat och giltigt i Sverige. Andra EU-medlemsstater kan välja att erkänna svenska tillstånd, men MSB känner inte till att något land gör det. Sverige erkänner för närvarande (februari 2022) inte några utländska tillstånd.

Ändring av beviljade tillstånd

Om du beviljats ett tillstånd men vill ändra den halt eller mängd du får inneha ska du inte ansöka om ett nytt tillstånd. Ta istället kontakt med den handläggare som anges i ditt beslut och förklara vad du vill ändra och varför. Om ändringen kan accepteras görs en justering av ditt befintliga tillstånd.

Krav på rapportering

Du som innehar tillståndspliktiga produkter måste snarast rapportera (betydande) stölder och försvinnanden av dem till polisen.

Mejla till prekursor@polisen.se om det gäller produkter med hög halt av aktuella ämnen (t.ex. ren nitrometan) eller större mängder. Övrig rapportering kan även ske via telefon 114 14 eller polisens webbplats.

Produkter som undantas

Det finns ett antal undantag från reglerna, se artikel 2 i EU-förordning 2019/1148. Några av dessa undantag är:

- ”Varor” enligt definition i EU-förordning 1907/2006 (Reach), exempelvis batterier.
- Pyrotekniska artiklar enligt definition i MSB:s föreskrifter MSBFS 2015:6, bland annat färdigmonterade fyrverkerier.
- Legitimt förskrivna läkemedel.

Regelverk och mer information

Detta faktablad innehåller endast vägledning för privatpersoner. De fullständiga reglerna finns i EU-förordning 2019/1148 samt i lagen (2014:799) och förordningen (2014:880) om sprängämnesprekursorer.

Länkar till reglerna och ytterligare information finns på www.msb.se/prekursorer.

Detta blad är den tredje utgåvan och kan komma att ersättas av reviderade versioner.